

О.М. Мусієнко,
*Харківський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ*

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Необхідною умовою подолання кризових явищ в економіці України є виважений підхід вітчизняних банків до здійснення інвестицій у цінні папери, а передусім до формування власного портфеля цінних паперів, якому насамперед повинна передувати розробка чітких та обґрунтованих засад інвестиційної політики. Найбільш узагальнено та адаптовано до сучасного етапу розвитку інвестиційної діяльності стало розмежування та виокремлення п'яти основних етапів управління інвестиціями відомим економістом Ф. Фабозці:

- формулювання інвестиційних цілей;
- формування інвестиційної політики;
- вибір портфельної стратегії;
- вибір активів;
- вимірювання і оцінка ефективності інвестицій.

Виокремлення п'яти основних етапів утворюють замкнутий, циклічний процес, в якому вимірювання та оцінка ефективності можуть призвести до коректування цілей, політики, стратегії та структури портфеля. Так само, як і формування, управління портфелем інвестицій надалі може починатися на будь-якому з перших чотирьох етапів. Слід відзначити, що формування портфеля інвестицій в частині його безпосереднього створення є вибором активів його складових, тобто четвертим етапом процесу управління. Отже, не можна однозначно стверджувати, що формування портфеля – статика, тоді як управління портфелем – динаміка. Проаналізувавши основні етапи управління інвестиціями, слід зазначити, що істотним недоліком є відсутність зв'язку потенційних вкладень інвестора з ресурсною базою, що є дуже важливим для банків у контексті специфіки їх діяльності, особливо в умовах фінансової кризи. На нашу думку, це передусім обумовлено концентрацією портфельної теорії на дилемі "ризик-прибутковість", що є недостатнім для банків. У зв'язку з цим, на наш погляд, між першим і другим етапом необхідний додатковий етап – "узгодження інвестиційних цілей з характером ресурсної бази інвестора". Незважаючи на яскраво виражену специфічність умов банківської інвестиційної діяльності, в цілому інвестиційний процес у рамках окремого банку може бути поданий як функціональний блок, у рамках якого інвестиційні ресурси й відомості про інвестиційні альтернативи з урахуванням стану

пасивів і активів банку перетворюються в інвестиційний портфель і його аналітичну характеристику. Об'єктами інвестиційного менеджменту даної узагальненої функції є нормативно-правова база банківської діяльності, стратегія розвитку банку, відображена в його концепції, та короткострокові тактичні цілі зростання бізнесу кредитної організації, визначені для використання в банку. Безпосередня реалізація всього процесу управління інвестиційним портфелем здійснюється персоналом банку при використанні можливостей сучасних інформаційних систем. Отже, узгодження інвестиційних цілей з характером ресурсної бази інвестора та істотний аналіз ресурсного забезпечення інвестиційної діяльності банку на ринку цінних паперів є вагомим і необхідним етапом управління інвестиціями, після реалізації якого доцільним буде формування інвестиційної політики та циклічне опанування наступних етапів процесу управління.

*М.С. Носенко, аспірант
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка*

ВІДНОСИНИ БАНКІВСЬКОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ

Відносини банківського та реального секторів економіки, що відбуваються на іпотечному ринку, мають важливе значення для розвитку регіону. Іпотечне кредитування промислових підприємств дає змогу спрямувати потоки інвестиційних ресурсів у будівництво і перепланування виробничих будівель, споруд і приміщень, в оновлення і модернізацію виробничих потужностей підприємств. Це сприяє створенню нових виробництв, підвищенню якості та конкурентоспроможності продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Наприкінці серпня 2010 року Полтавська область зайняла десяте місце за обсягом наданих кредитів юридичним особам – 4 772 млн. грн., із них 15,6 % – іпотечні позики; а за кількістю банківських установ посідає 6 місце. На сьогодні промисловий комплекс Полтавщини охоплює понад 3 тисячі промислових підприємств, із них у 2009 році 63,9 % – прибуткові. Усі ці фактори створюють сприятливі передумови для формування та розвитку регіонального іпотечного ринку в майбутньому, але наявність великої кількості невирішених проблем є причиною недосконалого функціонування іпотечного ринку сьогодні.

Існування стримуючих факторів розвитку виробничої іпотеки унеможливує взаємовигідні відносини на основі узгодження економічних інтересів учасників як на рівні області, так і на рівні держави.